

Határtalan lehetőségek Grenzenlose Möglichkeiten

II. évfolyam, 3. szám • 2010. november/1.

Megalakult. Letették az esküt az október 3-án megválasztott cigány kisebbségi önkormányzat tagjai. (2. old.)

Konstituierung. Die Mitglieder der am 3. Oktober gewählten Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner haben den Eid abgelegt. (Seite 2)

Legyen zöldebb! Exkluzív interjú Hegyi Gyulával, az unió foglalkoztatási biztosának kabinetvezetőjével. (8. old.)

Mehr grün! Exklusives Interview mit Gyula Hegyi, dem Kabinettleiter des Kommissars für Beschäftigung der Europäischen Union. (Seite 8)

A tudás a legjobb fegyver. Kardos Ferenc a rasszizmus minden válfajával találkozott már. (10. old.)

Wissen ist die beste Waffe. Ferenc Kardos ist schon jeder Art des Rassismus begegnet. (Seite 10)

Javult az álláskeresők aktivítása az elmúlt időszakban a Nyugat-Dunántúlon. Többek között ez derült ki az Osztrák-Magyar Szakértői Akadémia és a kanizsai cigány kisebbségi önkormányzat workshopján. A válság kirobbanása után jelentős visszaesés következett be a termelésben és a foglalkoztattak arányában ebben a régióban is, amelyben egyébként Zala megye szenvedte meg legkevésbé ezt az időszakot. A kilábalás céljai egyértelműek, az egyik legfontosabb, hogy a foglalkoztatási szint hatvankilencről hetvenöt százalékra nőjön.

(4-6. old.)

In der letzten Zeit nahm die Aktivität der Jobsucher in West-Transdanubien zu. Das war eine der Feststellungen des Workshops der Österreichisch-Ungarischen Expertenakademie und der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa. Nachdem die Krise ausgebrochen ist, kam es auch in dieser Region zu einem bedeutenden Rückgang in der Produktion und im Anteil der Beschäftigten, wobei im Übrigen festgestellt werden kann, dass Komitat Zala am wenigsten an dieser Periode gelitten hat. Die Ziele der Überwindung der Krise sind eindeutig, eines der wichtigsten Ziele ist, dass das Beschäftigungsniveau von 69 auf 75 Prozent steigt.

(Seite 4-6)

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation ÖSTERREICH - UNGARN 2007-2013
AUSZTRIA - MAGYARORSZÁG Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013

Mentorhálózat kialakítását tervezik

Ismét **Teleki Lászlót** választották a Nagykanizsai Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökévé, az elnökhelyettes **Váradi Istvánné** lett. Az október 3-i voksoláson az EURIFE négy jelöltje szerzett mandátumot, maguk mögé utasítva az RDVSZ és a Lungo Drom színeiben indulókat.

Teleki László és Váradi Istvánné mellett Orsos Vendel és Lendvai Ferenc alkotja a kanizsai ckö-t.

– Ez a választási eredmény azt tükrözi – mondta az alakuló ülést követően az elnök –, hogy a cigány kisebbségi önkormányzat eddig vég-

zett munkájával elégedettek a helyi roma közösség tagjai, akik voksaikkal ennek folytatására adtak felhatalmazást. Természetesen a megszokott programok mennek tovább, így a jövőben is lesz hétvégi kollégium, érettségire felkészítő középiskola, főiskolai oktatás, valamint

folytatódnak az OKJ-s szakképzések is.

A ciklus első évének egyik fontos feladata mindezek mellett a Bogdán János Közösségi Ház felújítása és bővítése lesz (Határtalan lehetőségek 2010. október/1. szám), amely után, a tervek szerint jövő májusra, korszerű oktatási és kulturális

centrum jön létre a Teleki utcában. Az elnök szerint azonban, bár nagyon fontos a több mint 130 millió forintos beruházás, mégis inkább a tartalomra koncentrálnak, hiszen a szolgáltatások színvonalának megőrzése, emelése a lényeg. Ennek csak kerete, fizikai tere az épület, amely 2011. közepétől kényelmes és modern tanulási lehetőséget biztosít majd az oda járóknak.

– Újdonság lesz ebben a ciklusban, hogy bevezetjük a mentorhálózatot, s ezzel tesszük teljessé az oktatási, képzési rendszerünket – szögezte le Teleki László. – Természetesen minden lépésünk azt szolgálja, hogy a kanizsai és környékbeli romák és nem romák, szociális helyzetüktől függetlenül, tudjanak tanulni, s így helyt állhassanak a munkaerő-piacon.

A kanizsai ckö továbbra is részt vesz az Expak-projektben. A munkaadók úgynevezett érzékenyítésével, a jó példák és gyakorlatok bemutatásával szeretnék bővíteni azon cégek, vállalkozások számát, melyeknél az esélyegyenlőség jegyében a jövőben komolyan számolnak a roma munkavállalókkal.

Der Ausbau einer Mentornetzes ist unter Planung

Erneut wurde *László Teleki* zum Präsidenten der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa gewählt, die Vizepräsidentin wurde *Istvánné Váradi*. An den Wahlen am 3. Oktober haben vier Kandidaten des EU-Verbandes für Roma-Jugend (EURIFE) ein Mandat erworben, und so haben sie die Kandidaten von RDVSZ und Lungo Drom hinter sich gelassen.

Neben *László Teleki* und *Istvánné Váradi* sind *Vendel Orsos* und *Ferenc Lendvai* die Mitglieder der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa.

– Dieses Wahlergebnis zeigt – sagte der Präsident nach der konstituierenden Sitzung –, dass die Mitglieder der lokalen Roma-Gesellschaft mit der bislang geleisteten Arbeit der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner zufrieden sind und mit ihren Stimmen eine Ermächtigung zur Fortsetzung dieser Arbeit erteilt haben. Selbstverständlich werden die bereits gewohnten Programme weitergeführt, so wird auch in der Zukunft ein Wochenendkollegium, eine Mittelschule zur Vorbereitung auf das

Abitur, sowie ein Hochschulunterricht veranstaltet, und auch die beruflichen Ausbildungen für Berufe aus dem ungarischen Landesverzeichnis (OKJ) werden fortgesetzt.

Eine der wichtigen Aufgaben des ersten Zyklusjahres wird daneben die Erneuerung und Erweiterung des Bogdán János Gemeinschaftshauses sein (Határtalan lehetőségek /Zeitschrift/ Oktober 2010/1. Ausgabe), wonach planmäßig im Mai nächsten Jahres ein modernes Bildungs- und Kulturzentrum in der Teleki Straße errichtet wird. Der Präsident meint jedoch, dass zwar die 130 Millionen HUF

Investition wichtig seien, sie trotzdem auf den Inhalt konzentrieren werden, da am wichtigsten die Bewahrung und die Erhöhung des Niveaus der Dienstleistungen seien. Das Gebäude dient hierfür nur als Rahmen, als physischer Raum, der seinen Besuchern ab Mitte 2011 eine bequeme und moderne Lernmöglichkeit bietet.

– Eine Neuheit in diesem Zyklus wird sein, dass wir das Mentornetz einführen, wodurch unser Bildungs- und Ausbildungssystem vervollständigt wird – erklärte *László Teleki*. – Selbstverständlich dienen all unserer Schritte dem Zweck, dass die Roma

und Nicht-Roma von Nagykanizsa und der Umgebung – unabhängig von ihrer sozialen Lage – lernen und sich auf diese Weise auf dem Arbeitsmarkt behaupten können.

Die Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa nimmt auch weiterhin am Expak-Projekt teil. Durch die sogenannte Sensibilisierung der Arbeitgeber, durch Darstellung von guten Beispielen und Übungen möchten sie die Zahl der Firmen, Unternehmen erweitern, bei denen in der Zukunft im Zeichen der Chancengleichheit ernsthaft mit Roma-Arbeitnehmern gerechnet wird.

Új célok a foglalkoztatásban

Bár a munkanélküliség a nyugat-dunántúli régióban is jelen van, az állás-keresők aktivitása mégis javult az elmúlt időszakban – derült ki az **Osztrák-Magyar Szakértői Akadémia és a kanizsai cigány kisebbségi önkormányzat legutóbbi közös konferenciáján, melynek keretében a szakképzés és a foglalkoztatás-politika helyzetét tekintették át a szakemberek.**

A konferenciát *Teleki László*, a kanizsai ckö elnöke nyitotta meg, aki rövid áttekintést adott a kisebbségi önkormányzat oktatási profiljáról, a hétvégi kollégiumtól kezdve, az érettségit és szakmát adó képzéseken keresztül, egészen a kihelyezett főiskolai képzésig bezárólag. Mint mondta: mindig is vallotta, hogy a romák felemelkedéséhez az oktatáson keresztül vezet az út, ezért a jövőben intézményesített, vagy ha úgy tetszik, alapítványi formában kívánják folytatni

oktatási, képzési modelljüket, melyet az EXPAK-program segítségével később más országok is átvehetnek.

Mindezt *Barbara Willsberger* projektmenedzser is alátámasztotta. Kifejtette: az EXPAK már tíz éve létezik, s a feladata, hogy a jó

elképzeléseket támogassa és terjessze. Többek közt ilyenek a nagykanizsai CKÖ esélyegyenlőség szélesítésére törekvő tervei.

Ezt követően elsőként *Rodler Tamás*, a Nyugat-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ főigazgató-helyettese adott áttekintést a régió foglalkoztatás-politikai helyzetéről. Mint kiderült: a gazdasági válság előtt jó helyzetben volt a térség, hiszen az iparban foglalkoztatottak aránya jóval magasabb volt, mint az ország más régióiban. A válság kirobbanását követően viszont jelentős visszaesés következett be a termelésben és a foglalkoztatottak arányában is, jóllehet a nyugat-dunántúli régió belül Zala megye szenvedte meg legkevésbé ezt az időszakot. Ettől függetlenül az év elején csúcspontot döntött a regisztrált munkanélküliek száma, ami azóta némi csökkenést mutat. *Rodler Tamás* szerint egyébként a legnagyobb probléma, hogy az állás-keresők között magas a tartós munkanélküliek száma, s őket nagyon nehéz visszavezetni a munkaerőpiacra.

Pölöskei János, a kanizsai munkaügyi kirendeltség vezetője a helyi jellemzőkről, adatokról szólt. Mint mondta: szolgáltatási területükön 2010. januárjában 6330 regisztrált munkanélkülit tartottak...

(folytatás a 6. oldalon)

Neue Ziele in der Beschäftigung

Zwar ist die Arbeitslosigkeit auch in der Region West-Transdanubien gegenwärtig, trotzdem nahm die Aktivität der Jobsucher in der vergangenen Zeit zu – dies war eine der Feststellungen an der jüngsten gemeinsamen Konferenz der Österreichisch-Ungarischen Expertenakademie und der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa. Im Rahmen dieser Konferenz haben die Experten auch die Lage der beruflichen Qualifikation und der Beschäftigungspolitik bewertet.

Die Konferenz wurde von *László Teleki*, dem Präsidenten der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa eröffnet, der einen kurzen Überblick über das Bildungsprofil der Minderheitenselbstverwaltung gegeben hat, angefangen vom Wochenendkollegium, über die Ausbildungen zum Erwerb des Abiturs oder eines Berufes, bis hin zur versetzten Hochschulbildung. Wie er sagte: er hat sich immer dazu bekennt, dass der Weg zum Aufstieg der Roma durch die Bildung führt, deshalb möchten sie ihr Bildungs- und Aus-

bildungsmodell in der Zukunft in institutionalisierter Form, in Form einer Stiftung fortsetzen. Das kann später mit Hilfe des EXPAK-Programmes auch von anderen Ländern übernommen werden.

All das wurde auch von dem Projektmanager *Barbara Willsberger* bekräftigt. Sie erklärte: EXPAK existiert bereits seit zehn Jahren und hat die Aufgabe, die guten Vorstellungen zu fördern und zu verbreiten. Unter anderem gehören dazu die Pläne der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa

zur Erweiterung der Chancengleichheit.

Danach gab zuerst *Tamás Rodler*, der stellvertretende Generaldirektor des Regionalen Arbeitszentrums von West-Transdanubien einen Überblick über die Lage der Beschäftigungspolitik der Region. Wie er erklärte: die Region befand sich vor der Wirtschaftskrise in einer guten Position, da der Anteil der Beschäftigten der Industrie viel höher war als in anderen Regionen des Landes. Nachdem aber die Krise ausgebrochen ist, kam es auch in dieser Region zu einem bedeutenden Rückgang in der Produktion und im Anteil der Beschäftigten, wenn auch Komitat Zala am wenigsten an dieser Periode gelitten hat. Trotzdem hat die Zahl der registrierten Arbeitslosen am Anfang des Jahres Rekordhöhe erreicht, welche Zahl seitdem jedoch etwas zurückgegangen ist. Laut *Tamás Rodler* ist das

größte Problem, dass unter den Arbeitslosen die Zahl der Dauerarbeitslosen sehr hoch ist und diese Menschen nur sehr schwer zurück zum Arbeitsmarkt geführt werden können.

János Pölöskei, Leiter der Außenstelle für Arbeitswesen in Nagykanizsa erläuterte die lokalen Eigenschaften und Daten. Wie er sagte: auf ihrem Dienstgebiet waren im Verzeichnis im Januar 2010 6330 registrierten Arbeitslosen eingetragen, welche Zahl bis August um fast 1000 Personen zurückging. In der ersten Hälfte des Jahres wurden für 994 Personen bestimmte Förderungen zur Beschäftigung gewährt, und ein Teil dieser Fördergelder wurde aus dem dezentralisierten Fonds mit einem Geldrahmen von 160 Millionen HUF finanziert.

János Pölöskei betonte: sie haben auch weiterhin das Ziel, die Position der Jobsucher auf dem Arbeitsmarkt durch Förderungen, Dienstleistungen zu verbessern, bzw. die Erhaltung der Arbeitsplätze der gefährdeten Arbeitnehmer zu fördern.

(Forts. 7. Seite)

(folytatás a 4. oldalról)
...nyilván, ami augusztusra közel 1000 fővel csökkent.

Az év első felében összesen 994 fő esetében nyújtottak valamiféle támogatást a foglalkozta-

rus foglalkoztatáspolitikai szakértő beszélt. Mint mondta: bár az európai unió a lehetőségekhez képest jól reagált a válságra, ennek ellenére új célok kitűzése vált szükségessé. Ezt testesítheti

elkövetkezendő tíz év feladata lesz továbbá, hogy a szegénységi küszöb alatt élő európaiak arányát 25 százalékkal csökkentsék, ez közel 20 millió ember fel-emelését jelenti.

nikai és konfliktuskezelési tréningen vettek részt, fejlesztették kommunikációs készségüket, illetve álláskeresési technikákat sajátítottak el.

Az ügyvezető az eddigi tapasztalatokról elmondta: a programba bevont emberek csaknem hiányzás nélkül vettek részt az órákon, sőt egyeseknél magasabb szintű igény, például szaktanfolyamok elvégzése is felmerült. A tanfolyam egyébként a munkanélküliek inaktivitását hivatott csökkenteni, illetve felkészíteni a résztvevőket a munkavállalásra.

A konferencia zárásaként Szakajda Szilvia projektmenedzser az eddig elért eredményekről is beszámolt. Mint mondta: a munkáltatók érzékenyítése, az esélyegyenlőségi tervek készítése jól halad. Az 50 főnél nagyobb foglalkoztatók számára egyébként kötelező ezen dokumentum megléte. Eredményként értékelhető, hogy az elmúlt időszakban minimálisra csökkent a diszkriminációs esetek száma, sőt van olyan nemzetközi cég (Saubermacher AG), ahol nem csak idehaza, hanem a csehországi és az osztrák központban is szeretnék esélyegyenlőségi tervet készíttetni.

táshoz, melynek egy részét a decentralizált alap 160 millió forintos keretéből finanszíroztak.

Pölöskei János hangsúlyozta: céljuk továbbra is az, hogy támogatásokkal, szolgáltatásokkal javítsák az álláskeresők munkaerőpiaci pozícióját, illetve elősegítsék a veszélyeztetett munkavállalók munkahely megtartását.

De hogy miként lehet kilábalni a gazdasági válságból, hogyan lehet növelni a foglalkoztatottak arányát, arról Kiss Amb-

meg az Európa 2020. stratégia, mely az oktatást, az innovációt, a fenntartható növekedést és a szegénység elleni küzdelmet helyezi előtérbe.

A kiemelt célkitűzések között szerepel például a foglalkoztatási szint 69 százalékról 75-re való növelése. Szintén célkitűzés az iskolából kimaradók 15 százalékról 10 százalékra való csökkentése, illetve hogy a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a jelenlegi 31 százalékról 40-re emelkedjen. Az

Horváthné Bagó Mónika, a Nagykanizsa és Környéke Foglalkoztatási, Szociális és Közművelődési Nonprofit Kft. ügyvezetője a „Tudással a jövőért” program tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal. Mint kiderült: a 2011. év végéig tartó projekt eddig három helyszínen – Zalakomár, Galambok, Kerecseny – valósult meg, melynek eredményeként 60 fő kapott tanúsítványt. A programba bevont személyek önismereti, tanulástech-

(Forts. von 5. Seite)

Wie aber die Wirtschaftskrise überwunden und der Anteil der Beschäftigten erhöht werden kann, darüber sprach *Ambrus Kiss*, Experte für Beschäftigungspolitik. Wie er erklärte: zwar hat die Europäische Union im Hinblick auf die Möglichkeiten gut auf die Krise reagiert, trotzdem wurde die Festlegung von neuen Zielen notwendig. Dies wird durch die Strategie Europa 2020 verkörpert, wodurch die Bildung, die Innovation, die nachhaltige Entwicklung und der Kampf gegen die Armut in den Vordergrund gestellt werden.

Unter den hervorgehobenen Zielsetzungen ist beispielsweise die Erhöhung des Beschäftigungsniveaus von 69 auf 75 Prozent. Ebenfalls zu den Zielsetzungen gehört die Reduzierung der Quote der Schulabbrecher von 15 auf 10 Prozent, bzw. dass der Anteil der Personen, die einen Hochschulabschluss haben, von 31 auf 40 Prozent steigt. Zu den weiteren Aufgaben der vor uns stehenden zehn Jahre wird gehören, dass der Anteil der unter der Armutsgrenze lebenden Europäer um 25 Prozent reduziert wird, was die Förderung

von beinahe 20 Millionen Menschen bedeutet.

Horváthné Mónika Bagó, Geschäftsführerin der Nagykanizsa és Környéke Foglalkoztatási, Szociális és Közművelődési Nonprofit Kft. (auf Deutsch etwa: Nonprofit GmbH für Beschäftigung, Sozialwesen und öffentliche Kultur von Nagykanizsa und Umgebung) hat den Zuhörern die Erfahrungen im Zusammenhang mit dem Programm „Mit Wissen für die Zukunft“ geschildert. Sie hat erzählt, dass das bis Ende 2011 laufende Projekt bislang an drei Ortschaften – in Zalakomár, Galambok, Kerecseny – verwirklicht wurde, infolge dessen 60 Personen ein Zertifikat erhalten haben. Die Personen, die dem Programm einbezogen wurden, konnten an Trainings für Selbsterkenntnis, Lerntechnik und Konfliktbewältigung teilnehmen, ihre Kommunikationsfähigkeiten entwickeln, bzw. sich verschiedene Techniken für die Stellensuche aneignen.

Die Geschäftsführerin hat bezüglich der bislang gesammelten Erfahrungen erklärt: die dem Programm einbezogenen Personen nahmen fast ohne Fehlstunden an den Unterrichtsstunden teil, bestimmte Personen

haben sogar einen höheren Anspruch auf die Absolvierung von Fachkursen formuliert. Ziel des Kurses war im Übrigen, die Inaktivität der Arbeitslosen zu reduzieren, bzw. die Teilnehmer auf die Arbeit vorzubereiten.

Zum Abschluss der Konferenz hat *Szilvia Szakajda*, Projektmanagerin auch die bislang erreichten Ergebnisse geschildert. Wie sie erklärte: die Sensibilisierung der Arbeitgeber, die Erstellung von Plänen bezüglich der Chancengleichheit ist auf gutem Wege. Übrigens ist das

Vorhandensein eines solchen Dokuments im Falle von Arbeitgebern obligatorisch, die mehr als 50 Personen beschäftigen. Es ist als Ergebnis zu bewerten, dass die Zahl der Diskriminierungsfälle in der letzten Zeit auf das Mindeste reduziert wurde, und es sogar eine ausländische Firma gibt (Saubermacher AG), die nicht nur hier in Ungarn, sondern auch in der tschechischen und österreichischen Zentrale einen solchen Chancengleichheitsplan erstellen lassen will.

Zöld és zöldebb munkahelyek

Európának tennie kell valamit a klímaváltozás ellen

A válságnak akkor lesz vége, ha a krízis előtti foglalkoztatási szintet elérjük – idézte Andor Lászlót lapunknak adott interjújában **Hegyi Gyula**, az unió foglalkoztatási biztosának kabinetvezetője. Az iparban elvesztett álláshelyek azonban – a remények szerint – jobb minőségben teremődnek újjá, vagyis jönnek a zöld és a zöldebb munkahelyek.

– Új kifejezéseket tanul Európa a foglalkoztatás-politikában. Mitől zöld egy munka?

– Van egy leszűkítő értelmezés, amely szerint a környezetvédelemben, a környezetvédelmi iparban dolgozó embereket tekintjük zöld foglalkoztatottnak. Az Európai Bizottság azonban úgy látja, az a zöld munkahely, amely az eddiginél kevesebb energiát használ fel, kisebb szén-dioxid kibocsátással jár, kevesebb hulladékot termel, vagyis: a korábnál kisebb mértékben szennyezi a környezetet. E kettős értelmezésnek megfelelően a szaknyelv megkülönböztet zöld és zöldebb munkahelyeket. Ez utóbbi azokat jelöli, amelyek az eredetnél, a hagyományosnál környezetkímélőbbek. A gazdasági krízis során elvesztett ipari, nehézipari munkahelyeket ugyanolyan formában már nem lehet visszanyerni. Ha a foglalkoztatási szintet növelni szeretnénk, akkor zöld és zöldebb munkahelyek teremtésében kell gondolkodnunk.

– **Unió támogatás nélkül azonban ezek elterjedése csak nagyon lassú folyamat lehet. Van erre forrás az EU büdzséjében?**

– Az Európai Szociális Alap az uniós költségvetés 10 százalékát teszi ki. Ebből, persze, más célokra is jut, de az idén esedékes felülvizsgálatnál arra kell törekedni, hogy a szociális szempont mellett a környezetvédelmi is érvényesüljön az ESZA odaítélésénél.

– **A zöld munkahelyek teremtése nemcsak gazdasági, foglalkoztatás-politikai kérdés és**

egyben kitörési lehetőség, hanem kapcsolható például a sok vitát kiváltó klímavédelmi politikához is. A zöld és zöldebb gazdaság például akár Magyarország energiafüggőségét is csökkentheti.

– Európának tennie kell valamit a klímaváltozás ellen, erre kötelezettségeink vannak. És valóban, a megújuló energiák felhasználása mérsékli az energiainportot. Most Magyarország nagyrészt az orosz és a közel-keleti fosszilis energiától függ; ezek egyre drágábbak és bizonytalanabbak. Ha önellátó-

ak tudunk lenni, s mi magunk termeljük a megújuló energiát, akkor ez plusz munkahelyeket jelent. E két terület tehát szorosan kapcsolódik egymáshoz.

– **Mekkora esélye van egy ilyen közepes európai országnak az önellátásra, amikor a másik oldalon a tökéletes és politikai befolyással is rendelkező energiallobbi áll?**

– Amikor az EU azt mondta, hogy 2020-ra 20 százalék legyen a megújuló energia felhasználásának aránya, akkor reális célt tűzött ki. Az osztrákok néhány éven belül elérik a 35 százalékot, hiszen nekik nagyon sok vízi erőművük van, és a szélkerekek számában is sokkal jobban állnak, mint mi. De abban bízom, hogy az évtized végére Magyarország 15-20 százalékra erősödik e területen. Gondoljunk csak arra, hogy minden egyes százalék, amelyben orosz földgáz vagy arab kőolaj helyett általunk megtermelt megújuló energiát használunk, az munkahelyek tízezreit jelenti.

Grüne und noch grünere Arbeitsplätze

Die Krise wird ein Ende nehmen, wenn wir das Beschäftigungsniveau der Zeit vor der Krise erreichen – wurde *László Andor* von *Gyula Hegyi*, dem Kabinettsleiter des Kommissars für Beschäftigung der Europäischen Union, in seinem Interview für unser Blatt zitiert. Man hofft aber, dass die Arbeitsstellen, die in der Industrie verloren gegangen sind, mit einer besseren Qualität neu geschaffen werden und so grüne und noch grünere Arbeitsplätze zustande kommen.

– **Europa erlernt neue Ausdrücke in der Beschäftigungspolitik. Wodurch wird eine Arbeit grün?**

– Es gibt eine einengende Interpretation, laut der die Menschen, die auf dem Gebiet des Umweltschutzes, in der Umweltschutzindustrie arbeiten, als grüne Beschäftigte angesehen werden. Die Europäische Kommission betrachtet aber die Arbeitsplätze als grün, welche weniger Energien aufbrauchen wie bisher, mit geringeren CO₂-Emissionen betrieben werden, weniger Abfall produzieren, das heißt: die Umwelt im Vergleich zu früher weniger belasten. Entsprechend dieser doppelten Auslegung unterscheidet die Fachsprache zwischen grünen und grünere Arbeitsplätzen. Durch Letztere werden die Arbeitsplätze bezeichnet, die die Umwelt im Vergleich zum Ursprünglichen, Traditionellen weniger belasten.

Die während der Wirtschaftskrise in der Industrie, in der Schwerindustrie verlorenen Arbeitsplätze können in der gleichen Form nicht mehr zurückgewonnen werden. Wenn wir das Beschäftigungsniveau erhöhen wollen, müssen wir über die Schaffung von grünen und grünere Arbeitsplätzen nachdenken.

– **Ohne eine Förderung seitens der Europäischen Union wäre aber die Verbreitung solcher Arbeitsplätze nur ein sehr langsamer Prozess. Gibt es Mittel dafür im Budget der EU?**

– Der Europäische Sozialfonds (ESF) macht 10 Prozent der Haushaltsordnung der EU aus. Davon werden selbstverständlich auch andere Ziele gefördert, aber bei der dieses Jahr fälligen Überprüfung muss danach gestrebt werden, dass bei der Gewährung des ESF neben dem sozialen Gesichtspunkt auch Umweltaspekte zur Geltung kommen.

– **Die Schaffung von grünen Arbeitsplätzen ist nicht nur eine wirtschaftliche Frage, eine Frage der Beschäftigungspolitik und gleichzeitig auch eine Ausbruchsmöglichkeit, sondern kann auch zum Beispiel mit der Klimaschutzpolitik in Zusammenhang gebracht werden, die viele Diskussionen auslöst. Durch die grüne und grünere Wirtschaft kann beispielsweise auch die Energieabhängigkeit von Ungarn reduziert werden.**

– Europa muss etwas gegen den Klimawandel unternehmen, wir sind dafür verpflichtet. Und tatsächlich, durch die Anwendung der erneuerbaren Energien wird die Energieeinfuhr gemindert. Derzeit hängt Ungarn größtenteils von den fossilen Energien von Russland und des Nahen Ostens ab, die immer teurer und unsicherer sind. Sofern wir uns selbst versorgen und wir für uns selber die erneuer-

baren Energien herstellen, dann bedeutet das zusätzliche Arbeitsplätze. Diese beiden Gebiete sind miteinander eng verbunden.

– **Wie viele Chancen hat ein mittelgroßes europäisches Land wie wir auf Selbstversorgung, wenn auf der anderen Seite eine Energielobby steht, die Kapitalstärke und politischen Einfluss hat?**

– Als die EU sagte, dass der Anteil der Anwendung von erneuerbaren Energien bis 2020 20 Prozent sein muss, wurde damit ein reales Ziel gesetzt. Österreich erreicht innerhalb von einigen Jahren 35 Prozent, denn das Land hat sehr viele Wasserkraftwerke und auch betreffend die Zahl der Windräder steht es besser als wir. Jedoch bin ich zuversichtlich, dass sich auch Ungarn auf diesem Gebiet bis Ende des Jahrzehntes auf 15-20 Prozent verstärken wird. Man soll nur daran denken, dass jedes einzelne Prozent, womit wir anstelle von russischem Erdgas oder arabischem Erdöl von uns selber hergestellte erneuerbare Energien gebrauchen, Zehntausende von Arbeitsplätzen bedeutet.

„A tudás a legjobb fegyver”

Kardos Ferenc a rasszizmus minden válfajával találkozott

Fiatalon a matematika érdekelte, mégis történelem-könyvtár szakon szerezte első diplomáját, majd a néprajz szakot is elvégezte. Évtizedek óta elhivatott kutatója a roma holocaustnak, gyűjtéseiből tavaly nyílt kiállítás, mely jelenleg a washingtoni Holocaust Múzeumban látható. *Kardos Ferenc*, a kanizsai Halis István Városi Könyvtár igazgató-helyettese példaként szolgálhat bárki számára.

Irigylésre méltó az, amit Kardos Ferenc elért eddigi élete során. A nagykanizsai könyvtáros egyike azoknak, akik manapság a roma értelmiséget alkotják. Pedig Ferenc számára az élet nem indult éppen ideálisan, születési rendellenessége miatt ugyanis műtétek sorozata töltötte ki első 14 évét.

– A csípőmből hiányzott egy darab, ezért általános iskolásként minden évben megműtötték – kezdte Kardos Ferenc. – Volt, hogy fél évet, de előfordult, hogy a teljes tanévet a kórházban töltöttem. Törvényszerű volt, hogy a magányosan töltött időt olvasással ütöttem el, harmadik osztályosként már túl voltam az Egri Csillagokon, s rengeteg Verne Gyula regényen rágtam át magam.

Az általános iskola elvégzését követően a csurgói gimnázium kö-

vetkezett, majd egy hírte- len ötlettől vezérelve Za-

laegerszegre, alkalmazott programozó szakra jelentkezett.

– Felvettek, de a meghirdetett képzést mégsem indították el, így könyvelő szakra kerültem – folytatta. – Pár hónap múlva rájöttem, hogy ezt nem nekem találták ki, így a következő évben a szombathelyi főiskola levelezős történelem-könyvtár szakára jelentkeztem. Azért levelezőre, mert odahaza is segítenem kellett a

családi gazdaságban, apám ugyanis lebetegedett. Már főiskolásként, 1985-ben elkezdtem dolgozni a kanizsai könyvtárban, s szinte ezzel egyidőben kezdtem bekapcsolódni azoknak a kulturális egyesületeknek és civil szervezeteknek a munkájába, melyek a roma kultúrát köz-

találkozott már, ugyanakkor tény az is, hogy sokszor olyanoktól kapott segítséget, akiktől nem is remélte. Mint mondta: az előítéletek ellen egyetlen jó fegyver van, az pedig a tudás. Éppen ezért tölti el örömmel, hogy az elmúlt évtizedben a nagykanizsai önkormányzat oktatási programjaival nagy erőfeszítéseket tett a roma értelmiség megteremtése, kiszélesítése érdekében.

– Ha tanáccsal kellene szolgálnom a mai fiataloknak, akkor azt mondanám, hogy tanuljanak, mert a mai világban tudás nélkül már nem lehet boldogulni – jegyezte meg Ferenc, aki szerint az is fontos, hogy a fiatalok találjanak maguknak egy olyan mentort, aki átsegíti őket a nehézségeken.

Kardos Ferenc egyébként továbbra is kutatja a roma holocaustot, mint mondta: még mindig nagyon kevés adat áll rendelkezésre, ám idővel kutathatók lesznek olyan dokumentumok is, melyek ma még titkosak. Az általa készített, jelenleg Amerikában látható kiállítás mindenesetre örök mementóként szolgál.

„Wissen ist die beste Waffe“

Ferenc Kardos ist schon jeder Art des Rassismus begegnet

In seiner Jugendzeit interessierte er sich für Mathematik, trotzdem erwarb er sein erstes Diplom im Studienfach Geschichte-Bibliothek. Danach absolvierte er auch das Fach Volkskunde. Seit Jahrzehnten forscht er engagiert nach dem Roma-Holocaust, letztes Jahr fand eine Ausstellung aus seinen Sammlungen statt, die zur Zeit im Holocaust Museum in Washington zu sehen ist. *Ferenc Kardos*, stellvertretender Direktor der Halis István Stadtbibliothek in Nagykanizsa kann ein Vorzeigebispiel für alle sein.

Es ist zu beneiden, was Ferenc Kardos bislang in seinem Leben erreicht hat. Der Bibliothekar ist einer der Roma-Intellektuellen von heute, obwohl das Leben für Ferenc nicht gerade ideal begonnen hat: Wegen seiner angeborenen Gesundheitsschäden füllten nämlich Reihen von Operationen die ersten 14 Jahre seines Lebens aus.

– Ein Teil meines Hüftgelenks fehlte, deshalb wurde ich während meiner Grundschulzeit einmal pro Jahr operiert – begann Ferenc Kardos mit der Erzählung. – Manchmal fehlte ich ein halbes Jahr, es kam aber auch vor, dass ich ein ganzes Schuljahr im Krankenhaus verbracht habe. Folgerichtig habe ich die Zeit, wo ich einsam war, mit Lesen vertrieben, als Drittklässler hatte ich den Roman *Die Sterne von Eger* (Originaltitel *Egri csillagok*) bereits hinter mir, und ich

habe unzählige Romane von Jules Verne durchgeackert.

Nachdem er die Grundschule beendet hat, entschied er sich für das Gymnasium in Csurgó. Danach ging ein plötzlicher Gedanke durch seinen Kopf und so bewarb er sich für das Studienfach angewandte Programmierung in Zalaegerszeg.

– Ich bestand zwar die Aufnahmeprüfung, die veröffentlichte Ausbildung wurde jedoch nicht gestartet, so wurde ich Student des Faches Bibliothekar – setzte er fort. – Nach einigen Monaten wurde mir bewusst, dass dieses Studium wie für mich geschaffen wurde, so bewarb ich mich im nachfolgenden Jahr für das Fach Geschichte-Bibliothek im Fernstudium. – Ich habe mich für das Fernstudium entschieden, weil ich zu Hause in der Familienwirtschaft aushelfen musste, da mein Vater krank wurde. Schon als

Hochschulstudent begann ich 1985 mit der Arbeit in der Bibliothek von Nagykanizsa, und fast gleichzeitig schloss ich mich auch der Arbeit von Kulturverbänden und Zivildorganisationen an, die die Kultur der Roma vermittelt und die Roma-Traditionen gepflegt haben. Hier wurde mir bewusst, dass nicht nur die Mehrheitsgesellschaft, sondern auch ich selber sehr wenig über die Kultur und die Geschichte des Zigeunervolkes weiß. Damit sich dieser Zustand ändert, habe ich 1995 das Studienfach Volkskunde an der Universität ELTE absolviert. Seitdem ist die Forschung der Geschichte des Zigeunervolkes mein wichtigstes Fachgebiet.

Wie Ferenc erzählte: während seines Lebens ist er schon jeder Art des Rassismus begegnet. Fakt ist aber auch, dass ihm oft von Personen geholfen wurde, von denen er überhaupt nicht auf Hilfe gehofft hätte.

Wie er sagte: es gibt eine einzige Waffe gegen den Vorwürfen, und das ist das Wissen. Eben aus diesem Grund freut er sich sehr darüber, dass die Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa in dem vergangenen Jahrzehnt durch ihre Bildungsprogramme intensive Bemühungen vorgenommen hat, damit die Roma-Intelligenz geschaffen und erweitert wird.

– Wenn ich der Jugend von heute einen Rat geben müsste, würde ich ihr raten, zu lernen, denn in der heutigen Welt kann man ohne Wissen nicht vorankommen – bemerkte Ferenc, und setzte fort, dass es ebenfalls wichtig sei, dass die Jugendlichen einen Mentor finden, der sie über die Hürden hilft.

Ferenc Kardos setzt seine Forschungen nach dem Roma-Holocaust weiter fort, wie er sagte: auch heute noch stehen nur sehr wenig Angaben zur Verfügung, aber mit der Zeit werden auch die Dokumente erforschbar sein, die heute noch geheim sind. Auf jeden Fall wird aber seine Ausstellung, die derzeit in Amerika besichtigt werden kann, ewig als Memento dienen.

A jövő tábornokai vendégeskedtek nemrégiben Nagykanizsán. A vezérkari tanfolyam résztvevői – mostani ezredek és alezredek – megismerkedtek a városi rendőrkapitányság munkájával és a helyi cigány kisebbségi önkormányzat sokrétű tevékenységével. **Dr. Resperger István**, a tanfolyam parancsnoka azt mondta: fontos, hogy a jövő katonai vezetői a gyakorlatban, a mindennapi életben is találkozzanak a társadalom és a gazdasági élet fontosabb szereplőivel.

A vezérkari tanfolyamon olyan felső vezetőket képeznek, akik jól ismerik a társadalmi, politikai, rendvédelmi kérdéseket. Ezt a célt szolgálja az országjárás is. A magas rangú katonák korábban a parlamenti pártok honvédelmi politikájába nyertek betekintést, jártak minisztériumokban, nagyvállalatoknál és az ORFK-n is.

Zalában a megyei főkapitányságon, a kanizsai rendőrségen vizitáltak, majd a cigány kisebbségi önkormányzat székházában vendégeskedtek, ahol kisebbségpolitikai kérdésekre igyekeztek választ kapni *Teleki Lászlótól*, a cskó elnökétől.

Az életből készültek Kanizsán a katonai vezetők

A politikus először betekintést adott a kanizsai cigány kisebbségi önkormányzat működésébe, bemutatva az országosan egyedülálló, modell értékű oktatási és képzési struktúrát. A katonák megismerkedtek a hétféle kollégium küldetésével,

különböző politikai oldalak kisebbségi politikája.

– A jövő katonai vezetői mindenre felkészültek – hangsúlyozta *dr. Resperger István* –, széles ismeretekkel rendelkeznek a *külső kapcsolatok terén, és szükség van arra is, hogy a hazai társadalom gondjait,*

A parancsnok szerint a honvédség jelentős átalakuláson esett át. A '90-es évek elején még 150 ezer fős volt, ma már csak 24 ezer katona alkotja. A sorkatonai szolgálat ideiglenes felfüggesztése azt jelenti, hogy kizárólag professzionális emberekkel

az érettségre felkészítő, valamint a főiskolai oktatással és a szakképzési lehetőségekkel. Ezután aktuális kérdésekről faggatták *Teleki Lászlót*, így például szóba került a roma integráció, a megkülönböztetés, az országos cigány önkormányzatot feszítő ellentét és a

problémáit megismerjék. Ezt szolgálja a Teleki Lászlóval folytatott eszmecsere is. Ezek az ezredek, alezredek több nyelven beszélnek, többfajta katonai kultúrát ismernek, és képzés által is felkészülnek arra, hogy a honvédség jövőbeni katonáit, polgári alkalmazottait vezessék.

dolgoznak, akikkel – mint *Resperger István* fogalmazott – sokkal könnyebb a munka.

Ma ezer magyar katona szolgál éles helyzetben a világ különböző pontjain, akik megállják a helyüket, s a visszajelzések alapján a NATO is elégedett a teljesítményükkel.

Die militärischen Führer haben sich aus dem Leben vorbereitet

Die Generale der Zukunft waren unlängst zu Gast in Nagykanizsa. Die Teilnehmer des Kurses für Generalstäbe – die derzeitigen Obersten und Oberstleutnants - haben die Arbeit des Polizeipräsidiums der Stadt und die vielseitige Tätigkeit der lokalen Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner kennengelernt. **Dr. István Resperger**, der Kommandant des Kurses erklärte: es ist wichtig, dass die militärischen Führer der Zukunft den wichtigen Teilnehmern der Gesellschaft und des Wirtschaftslebens auch in der Praxis, im alltäglichen Leben begegnen.

An dem Kurs für Generalstäbe werden Führungskräfte ausgebildet, die die Fragen der Gesellschaft, der Politik und der Aufrechterhaltung der Ordnung gut kennen. Auch die Begehung des Landes dient diesem Ziel. Die hochrangigen Soldaten haben früher Einsicht in die Militärpolitik der Parlamentsparteien nehmen können und sie besuchten auch Ministerien, Großunternehmen, sowie auch das Ungarische landesweite Polizeikommando (ORFK).

Im Komitat Zala haben sie das Komitatspolizeipräsidium, die Polizei von Nagykanizsa besucht, danach waren sie zu Gast im Gebäude der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner, wo sie ihre Fragen im Zusammenhang mit der Minderheitenpolitik an den Präsidenten der Minderheiten-

selbstverwaltung der Zigeuner, Herrn **László Teleki** richten konnten.

Der Politiker hat den Führungskräften zuerst eine Einsicht in die Tätigkeit der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa gewährt, und die in Ungarn einzigartige, beispielhafte Bildungs- und Ausbildungsstruktur dargestellt. Die Soldaten konnten den Auftrag, die Mission des Wochenendkollegiums, den Abiturvorbereitungskurs, die Hochschulbildung, sowie die Möglichkeiten der beruflichen Qualifikation kennenlernen. Danach haben die **László Teleki** über Aktualitäten ausgefragt, so wurden Themen wie Roma-Integration, Diskriminierung, die Differenz innerhalb der landesweiten Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner und die Minderheitenpolitik der verschiedenen

politischen Seiten besprochen.

*– Die militärischen Führer der Zukunft haben sich auf alles vorbereitet – betonte dr. István Resperger –, sie verfügen über breite Kenntnisse auf dem Gebiet der Außenbeziehungen, und es besteht auch ein großer Bedarf daran, dass sie die Sorgen und Probleme der ungarischen Gesellschaft kennenlernen. Auch mit dem Gedankentausch mit Herrn **László Teleki** wollte dieses Ziel erreicht werden. Diese Obersten und Oberstleutnants sprechen mehrere Sprachen, kennen mehrere Arten von militärischer Kultur und werden auch durch eine Ausbildung darauf vorbereitet, dass sie die zukünftigen Soldaten, Zivilangestellten des Militärs führen.*

Der Kommandant meint, das Militär sei deutlich umgewandelt

worden. Am Anfang der 90-er Jahre bestand das Militär noch aus 150 Tausend Mitgliedern, heute sind nur noch 24 Tausend Soldaten im Dienst. Die vorläufige Aussetzung des Frontsoldatendienstes bedeutet, dass ausschließlich professionelle Mitarbeiter beschäftigt werden, mit denen die Arbeit – wie **István Resperger** formulierte – viel einfacher geht.

Heute leisten eintausend ungarische Soldaten Dienst im scharfen Einsatz auf unterschiedlichsten Stellen der Welt, die dieser Aufgabe absolut gewachsen sind und mit deren Leistungen aufgrund der Rückmeldungen auch die NATO zufrieden ist.

Irány a közigazgatás!

A romák közigazgatásba való bekerülését elősegítő kormányzati programot még Bajnai Gordon korábbi miniszterelnök jelentette be tavaly szeptember közepén. Az akkori tervek szerint 200 diplomás roma kaphatott helyet az állami szektorban. A felhívásra 459-en adták be jelentkezésüket, közülük 288-an feleltek meg az előírásoknak. A projekt összköltsége 100 millió forint volt, amely magában foglalta a résztvevők vizsgára való felkészítését, a vizsgáztatás költségét, illetve az utazási, szállási és ellátási költségeket.

A pályakezdők első évi fizetését, az Államreform Operatív Programhoz kapcsolódva, egymilliárd forintos keretösszeg biztosítja. A roma munkavállalókat foglalkoztató szervezeteknek legalább egy évig alkalmazniuk kell a felveteket.

A programra több zalai diplomás roma is jelentkezett, így többek között Csárdi Ildikó, aki a Gazdasági Főiskola pénzügyi és számviteli karán végzett.

– Azért jelentkeztem a közigazgatási programra, mert úgy gondolom, hogy kihagyhatatlan lehetőség volt – summázta érveit

Ildikó. – *Friss diplomásként próbáltam elhelyezkedni a szakmámban, de nem kaptam munkát, így viszont lehetőségem lett a végzettségemnek megfelelő állást találnom.*

A jelentkezőknek egyáltalán nem volt sétagalopp a felvételi, a versenyvizsgára sok olyan ismeretet kellett elsajátítani, amely elengedhetetlen a közigazgatásban. A munkáltatók a vizsgán elért pontszámok alapján ajánlottak munkát a programban résztvevőknek.

– *Én a Humán Erőforrás Minisztériumban (volt Szociális és Munkaügyi Minisztérium) kaptam állást, jelenleg humánügyi főreferensként dolgozom – árulta el Ildikó. – Szeretem, amit csinálok! Bár az elején nehéz volt, de szép lassan belejöttem. A legnehezebb feladat talán a törvények világában való eligazodás volt. Persze sokat kell még tanulnom, de mindent elkövetek, hogy megálljam a helyem a közszférában.*

Konferencia az oktatásról

Ezúttal az oktatás áll a nagykanizsai ckő EXPAK-program keretében rendezendő konferenciájának fókuszában. November 19-én, pénteken 10 órától a város középiskoláiból, valamint a Pannon Egyetem helyi kampuszáról mentor tanárok és diákok alkotta három fős „delegációk” érkeznek. Ezek tagjai egy vitaindító előadás után mondhatják el véleményüket arról, mit gondolnak az oktatásról, e szektor jövőjéről.

A konferencián a résztvevők megismerhetik a Bogdán János Közösségi Ház felújításának terveit is, és egy látványos demonstráció keretében vehetik össze a jelent az egyelőre látványterven létező közeli jövővel.

Felelős kiadó:

Nagykanizsa Megyei
Jogú Város Cigány
Kisebbségi Önkormányzata
8800 Nagykanizsa,
Teleki u. 14.
Tel/fax: (93) 312-649
e-mail: expakproj@gmail.com
Szerkesztő: Péter Árpád

A lap megjelenése az EXPAK AT-HU „Osztrák-Magyar Szakértői Akadémia 2008-2013” program keretében történik.

Konferenz über die Bildung

Diesmal steht die Bildung im Fokus der Konferenz, welche im Rahmen des EXPAK-Programms der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa veranstaltet wird. Am 19. November, Freitag ab 10 Uhr kommen aus Mentorlehrern und Schülern bestehende dreiköpfige „Delegationen“ aus den Mittelschulen, sowie dem lokalen Campus der Pannon Universität. Die Mitglieder dieser Delegationen können nach einer Vorlesung, die eine Reihe von Diskussionspunkten aufwirft, ihre Meinung darüber äußern, was sie von der Bildung, der Zukunft dieses Sektors halten.

Die Teilnehmer der Konferenz können auch Einsicht in die Pläne der Erneuerung des Bogdán János Gemeinschaftshauses nehmen und die Gegenwart im Rahmen einer spektakulären Darstellung mit der – zur Zeit nur an Ansichtsplänen existierenden – nahen Zukunft vergleichen.

Verantwortlicher Herausgeber:

Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner der Stadt Nagykanizsa mit Komitatsrecht
8800 Nagykanizsa, Teleki u. 14.
Tel./Fax.: (93) 312-649
E-Mail: expakproj@gmail.com
Redakteur: Árpád Péter

Ausgabe des Blattes erfolgt im Rahmen des Programms EXPAK-AT-HU „Österreichisch-Ungarische Expertinnenakademie 2008-2013“.

Auf in die öffentliche Verwaltung!

Das Gehalt der Hochschulabsolventen wird im ersten Jahr – in Verbindung mit dem Staatsreform Operatives Programm – durch einen Rahmenbetrag von einer Milliarde HUF gesichert. Die Organisationen, welche Roma-Arbeitnehmer beschäftigen, müssen die bei ihnen angestellten Roma mindestens ein Jahr lang beschäftigen.

Für dieses Programm haben sich auch mehrere Roma mit Diplom aus dem Komitat Zala beworben, so unter Anderen auch *Ildikó Csárdi*, die ihre Studien an der Fakultät für Finanzwesen und Rechnungslegung der Wirtschaftshochschule in Budapest absolviert hat.

– *Ich habe mich für das*

Das Regierungsprogramm, wodurch der Zutritt der Roma zur öffentlichen Verwaltung gefördert wird, wurde noch von dem früheren Ministerpräsidenten, Gordon Bajnai Mitte September des vergangenen Jahres angemeldet. Gemäß den damaligen Plänen konnten 200 Roma, die ein Diplom hatten, einen Platz im Staatssektor einnehmen. Auf den Aufruf gaben 459 Roma ihre Anmeldung ab, von ihnen haben 288 Personen die Vorschriften erfüllt. Die Gesamtkosten des Projekts betragen 100 Millionen HUF, welche Summe die Vorbereitung der Teilnehmer auf die Prüfung, die Prüfungskosten, bzw. die Reise-, Unterkunfts- und Versorgungskosten beinhaltet hat.

Verwaltungsprogramm beworben, weil das eine Möglichkeit war, die ich nicht versäumen durfte – fasste Ildikó ihre Argumente zusammen. – Ich habe versucht, eine Stelle als frischgebackene Hochschulabsolventin in meinem Beruf zu finden, ich habe aber keine Arbeit bekommen. Auf diese Weise wurde mir aber die Möglichkeit gewährt, eine Stelle zu finden, die meinem Abschluss entspricht.

Die Aufnahmeprüfung war für die Bewerber sicherlich kein Spaziergang, denn sie mussten zur Wettbewerbsprüfung zahlreiche Kenntnisse erwerben, die unerlässlich in der öffentlichen Verwaltung sind. Die Arbeitgeber haben den Teilnehmern

des Programms aufgrund der Punktzahlen, die sie in der Prüfung erreicht haben, Stellen angeboten.

– *Ich habe eine Stelle im Ministerium für Human Ressourcen (im ehemaligen Ministerium für Sozial- und Arbeitswesen) erhalten, zur Zeit arbeite ich als Hauptreferentin für Humanwesen – verriet uns Ildikó. Ich liebe, was ich tue! Zwar war die Arbeit am Anfang schwierig, aber mit der Zeit habe ich mich eingelernt. Als schwierigste Aufgabe würde ich vielleicht die Zurechtfindung in der Welt der Gesetze benennen. Sicherlich muss ich noch sehr viel lernen, aber ich werde alles daran setzen, in der öffentlichen Sphäre zu bestehen.*

Anno...

Az első Télapó ünnepséget 1997-ben rendezte meg a kanizsai cigány kisebbségi önkormányzat. Akkor főként a hétvégi kollégiumban tanuló gyerekeket lepte meg a Mikulás, de a szülők is meghívást kaptak. Elsősorban azért, hogy saját szemükkel győződjenek meg arról, hogy csemetéik jó helyen vannak a Teleki utcai Bogdán János Közösségi Házban.

Mint kiderült: a kezdeti időszakban a kisebbségi önkormányzat tagjai adták össze a pénzt az ajándécsomagokra, illetve maguk készítették a szendvicseket, süteményeket. Az ünnepségeken természetesen helyi roma művészeti csoportok is felléptek, ám a legnagyobb esemény az volt, amikor a csokoládék és cukorkák elfogyasztása után a fiatalok versekkel, dalokkal köszönték meg a kedvességet. A Télapóval rengeteg közös fénykép is készült, jóllehet, ahogy a gyerekek cseperedtek, úgy jöttek rá egyre többen, hogy az ősz szakállú, piros ruhás, puttonyos Mikulás nem más, mint *Steflovics Attila*, a kisebbségi önkormányzat egyik segítője.

... és most

Steflovics Attila szerepéről azóta persze már átvette valaki, jelesül *Kulcsár Norbert*, aki szintén gyakori vendég a közösségi házban. A rendezvény az elmúlt évtizedben egyébként nem sokat változott, most is éppen olyan meghitt és jó hangulatú, mint a legelső. A különbség csupán annyi, hogy az elmúlt 13 esztendőben némileg javult a cskő anyagi kondíciója, így a Mikulás-csomagokat már nem saját zsebből kell fizetnie a kisebbségi önkormányzat tagjainak.

Anno...

Die Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in Nagykanizsa hat das Nikolausfest zum ersten Mal im Jahre 1997 veranstaltet. Hier wurden hauptsächlich die Kinder von dem Nikolaus überrascht, die in dem Wochenendkollégium gelernt haben, aber auch ihre Eltern wurden zum Fest eingeladen, in erster Linie aus dem Grund, damit sie sich überzeugen können, dass es ihre Kleinsten in dem Bogdán János Gemeinschaftshaus in der Teleki Straße sehr gut haben.

Es hat sich herausgestellt, dass in der Anfangszeit die Abgeordneten der Minderheitenselbstverwaltung das Geld für die Geschenkpakete zusammengelegt haben, bzw. sie selber die belegten Brötchen und Kuchen für die Kinder zubereitet haben. An den Festen sind selbstverständlich auch lokale Roma-Kunstgruppen aufgetreten, das größte Ereignis war jedoch, als sich die Kinder – nachdem sie die Schokoladen und Bonbons vernascht hatten – für diese Herzlichkeit mit Gedichten, Liedern bedankt haben. Es wurden auch unzählige Fotos geschossen, wo die Kinder zusammen mit dem Nikolaus zu sehen sind, obwohl mit der Zeit immer mehr Kinder dahinter gekommen sind, dass der Nikolaus mit grauem Bart, rotem Mantel und Butte kein anderer als *Attila Steflovics* ist, ein Helfer der Minderheitenselbstverwaltung.

... und heute

Die Rolle von Attila Steflovics wurde seitdem selbstverständlich schon von jemand Anderem, nämlich von Norbert Kulcsár übernommen, der ebenfalls häufig zu Gast im Gemeinschaftshaus ist. Die Veranstaltung wurde in dem vergangenen Jahrzehnt eigentlich nicht viel geändert, es herrscht noch immer eine so vertraute und gute Stimmung wie beim allerersten Fest. Der Unterschied ist bloß so viel, dass sich die finanziellen Konditionen der Minderheitenselbstverwaltung der Zigeuner in den vergangenen 13 Jahren etwas verbessert haben, und die Nikolaus-Geschenke nun nicht mehr von den Abgeordneten der Minderheitenselbstverwaltung aus ihrer eigenen Tasche bezahlt werden müssen.